

CYD-BWYLLGOR ANGHENION ADDYSGOL ARBENNIG

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 9 Ionawr, 2015

YN BRESENNOL:	Cynghorydd E.Caerwyn Roberts (Cyngor Gwynedd) (Cadeirydd) Cyngor Gwynedd Cynghorwyr Annwen Hughes, Elin Walker Jones, Beth Lawton, Eirwyn Williams Cyngor Sir Ynys Môn Cynghorwyr Derlwyn Hughes, Gwilym O.Jones, R. Meirion Jones, Ieuan Williams
WRTH LAW:	Mr Gareth Payne (Prif Seicolegydd Addysgol) Mr Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol Cyngor Gwynedd) Dr Gwynne Jones (Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes Cyngor Sir Ynys Môn) Mrs Delyth Molyneux (Pennaeth Dysgu Cyngor Sir Ynys Môn) Mrs Orina Pritchard (Uwch Gyflenwr Trawsnewid Gwasanaethau ADY a Chynhwysiad Cyngor Gwynedd) (ar gyfer eitem 7) Mr Garem Jackson (Swyddog Addysg Cyngor Gwynedd) Mrs Kathy Bell (Uwch Gyfrifydd Addysg Cyngor Gwynedd) Ann Holmes (Swyddog Pwyllgor Cyngor Sir Ynys Môn)
YMDDIHEURIADAU:	Cynghorydd Peter Read (Cyngor Gwynedd), Cynghorwyr Llinos Medi Huws, J.Arwel Roberts (Cyngor Sir Ynys Môn), Mr Rheinallt Thomas (Eglwysi Rhyddion)
HEFYD YN BRESENNOL:	Cynghorydd Gareth Thomas (Aelod Portffolio Addysg Cyngor Gwynedd), Eleri Llewelyn Owen (Swyddog Prosiect) (ar gyfer eitem 7)

---

1. DATGAN DIDDORDEB

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o ddiddordeb.

2. COFNODION CYFARFOD 19 MEDI, 2014

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig a gynhaliwyd ar 19 Medi, 2014, ac fe'u cadarnhawyd fel rhai cywir.

3. YR UNED DDARPARU ANGHENION ADDYSGOL ARBENNIG

Cyflwynwyd adroddiad y Prif Seicolegydd Addysgol yn amlinellu'r sefyllfa yn yr Uned Ddarparu AAA yn ystod tymor yr Haf, 2014.

Adroddodd y Prif Seicolegydd Addysgol am sefyllfa staff y tri tîm o fewn yr Uned Ddarparu – y Gwasanaeth Gweinyddol, y Gwasanaeth Athrawon Arbenigol a'r Gwasanaeth Seicoleg Addysgol. Ymhelaethodd ar gyfansoddiad y timau ar ddiwedd y tymor ac eglurodd beth fu effaith unrhyw fwlch mewn gwasanaeth oherwydd absenoldeb a hynny yn neilltuoel yng nghyswllt y Gwasanaeth Athrawon Arbenigol a'r mesurau a gymerwyd i liniaru hynny, i atgyfnerthu'r tîm ac i sicrhau parhâd gwasanaeth di-dor i'r ysgolion. Nododd y Swyddog bod y tîm gweinyddol yn gweithio i'w lawn gapasiti erbyn diwedd y tymor ac yn gyffelyb, roedd y tîm Seicoleg Addysg hefyd yn gweithredu'n llawn am y tymor gyda'r seicolegwyr yn darparu gwasanaeth i'r ysgolion a'r seicolegwyr cynorthwyol yn gweithio ar ddarnau o waith penodol fel y'u disgrifir yn yr adroddiad.

Cyfeiriodd y Prif Seicolegydd Addysgol at fodel gweithredu'r Uned Ddarparu sef bod y seicolegwyr addysgol yn gweithio'n uniongyrchol gyda'r ysgolion ar sail ymatebol a'r athrawon arbenigol yn ymwneud â hwy mewn ffordd sy'n llai amlwg. Mae'r tîm gweinyddol yn rheoli'r gweithdrefnau sy'n gysylltiedig â phlant sy'n derbyn cymorth ychwanegol.

Rhoddodd y Cyd-Bwyllgor ystyriaeth i'r wybodaeth a gyflwynwyd a thra'n cydnabod bod y sefyllfa staff wedi sefydlogi a'i fod yn gwerthfawrogi mewnbyn ychwanegol gan staff i gyflenwi am absenoldeb lle bu angen hynny, gwnaed y sylw y byddid wedi croesawu mwy o naratif am natur y gwaith a ymgymerir gyda phlant, yr allbynnau o ran cyfrannu at gynnydd y plant a'r gwerth ychwanegol mae hynny yn ei roi. Gofynnwyd a yw anawsterau recriwtio yn dramgwydd i'r gynhaliaeth a roddir i blant sydd angen cefnogaeth ychwanegol, ac a yw'r sefyllfa staff mewn perthynas â'r maes anawsterau iaith, lleferydd a chyfathrebu yn ddigonol i gyfarch y twf yn y gofyn o fewn y maes hwn. Dywedodd y Prif Seicolegydd Addysgol nad ystyriai fod y sefyllfa staffio bellach yn llyffethair o ran y gallu i ddarparu gwasanaeth teilwng a bod sefyllfa staffio'r Uned Ddarparu yn agos at gyflawnder yn ystod tymor y Haf. Cyfeiriodd Pennaeth Dysgu Cyngor Sir Ynys Môn at unedau anhwylder iaith yr Awdurdod a bod athrawon arbenigol yn gweithio ochr yn ochr â therapyddion iaith i ddiwallu'r gofyn ym Môn.

Penderfynwyd derbyn y wybodaeth a nodi sefyllfa'r Uned Ddarparu yn ystod tymor yr Haf, 2014.

CAM GWEITHREDU'N CODI: Y Prif Seicolegydd Addysgol i gynnwys gwybodaeth am natur y gwaith a ymgymerir gyda phlant yn yr adroddiad nesaf.

4. Y SEFYLLFA ARIANNOL A THORIADU CYLLIDEBOL

Adroddodd Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes Cyngor Sir Ynys Môn y crybwyllwyd yn y cyfarfod blaenorol am gais a wnaed i bob gwasanaeth yng Nghyngor Sir Ynys Môn i ddarganfod hyd at gwerth 10% o arbedion fel rhan o'r broses o lunio cyllideb y Cyngor am 2015/16. Dywedwyd ar y pryd y gallasai hynny gael effaith ar y Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig yn 2015/16. Dywedodd nad yw'r pwysau ariannol wedi lleihau ac y gallai gadarnhau felly y bydd Cyngor Sir Ynys Môn yn bwrw ymlaen i weithredu toriad o 10% yn ei gyfraniad at gyllideb y Cyd-Bwyllgor am 2015/16. Mewn ymateb i gwestiwn ynglyn â beth fyddai'r disgwyl i'r Cyd-Bwyllgor gwtogi arno o ran darpariaeth i ymdopi â'r toriad, dywedodd Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes Môn nad oedd y drafodaeth fanwl honno eto wedi digwydd. Byddid yn y lle cyntaf yn ceisio adnabod arbedion effeithlonrwydd cyn edrych ar unrhyw wasanaethau, ond mae'r drafodaeth honno i'w chynnal.

Mynegwyd anghysur gan Aelodau'r Cyd-Bwyllgor ynglyn ag effaith bosib toriadau yn y maes ar garfan fregus o blant ac awgrymwyd y gall fod yna oblygiadau pellach o gwtogi ar ddarpariaeth mewn costau uwch yn y pen draw pan fyddai ymyrraeth gynnar ac amserol wedi arbed ar hynny.

Adroddodd Aelod Portffolio Addysg Cyngor Gwynedd bod Sir Gwynedd wrthi'n cynnal adolygiad o'r maes anghenion dysgu ychwanegol yn ei gyfanrwydd yn hytrach na thorri canran o'r gyllideb, a bod strategaeth ddrafft i'r perwyl ar raglen y cyfarfod.

Dywedodd Uwch Gyfrifydd Addysg Cyngor Gwynedd ers sefydlu'r Cyd-Bwyllgor yn 1996 mae'r ddwy sir wedi symud ymlaen ar y cyd o ran cyllido'r corff ac wedi bod yn gytun o ran ymagweddu tuag at doriadau. Efallai bydd angen adolygu'r ddarpariaeth os yw'r naill sir neu'r llall yn gwyro o'r trefniadau cytunedig.

Dywedodd Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes Ynys Môn bod cyllido'r Cyd-Bwyllgor wedi bod yn destun trafodaeth ers cryn amser a'i fod wedi deall ei bod yn fwiad symud i'r un cyfeiriad. Os yw strategaeth Cyngor Gwynedd yn debygol o olygu cyflwyno newidiadau bydd gofyn ystyried hynny yng nghyd – destun y Cyd-Bwyllgor ond tebyg na fydd bwriadau Ynys Môn o ran gweithredu toriadau yn newid.

Gofynnwyd a oedd modd defnyddio balansau'r Cyd-Bwyllgor i wneud i fyny am unrhyw ddiffyg cyllidebol. Dywedodd Uwch Gyfrifydd Addysg Cyngor Gwynedd bod yna ymrwymadau sylweddol eisoes yn erbyn y cyllid wrth gefn.

Penderfynwyd nodi'r wybodaeth a'r sefyllfa gyllidol gyfredol o ran Cyngor Sir Ynys Môn.

DIM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

5. ADRODDIAD ARIANNOL – ADOLYGIAD O GYFRIFON 2014/15

Dosbarthodd Uwch Gyfrifydd Addysg Cyngor Gwynedd adroddiad yn crynhoi'r sefyllfa mewn perthynas â chyllideb 2014/15 o ran y gofynion arni fel a ganlyn –

- Ar ddiwedd 2013/14 roedd balansau'r Cyd-Bwyllgor AAA yn £277 mil. Yn ystod 2014/15, mae newidiadau staffio wedi arwain at orwariant o oddeutu £68 mil yn erbyn cyllideb staffio 2014/15.
- Mae iawndal a chostau cyfreithiol o £25 mil wedi'u talu i gyn-aelod o staff fel dilyniant i ddwyn achos cydraddoldeb yn erbyn y Cyd-Bwyllgor.
- Mae yna gostau hyfforddiant cyfwerth â £15 mil sydd yn rhan o'r strategaeth i sicrhau cyflenwad o staff cymwys i'r dyfodol.
- Mae cynnydd o bron i £9 mil mewn costau rhent a gwasanaethau ar gefn adolygiad o gostau a defnydd y swyddfeydd presennol. Bydd y Cyd-Bwyllgor yn fuan yn ad-leoli i swyddfeydd eraill yng Nghaernarfon ar gost unwaith ac am byth o oddeutu £5 mil. Ysgwyddir elfen o gostau'r ad-leoli yn 2014/15 gan Gyngor Gwynedd. Mewn blwyddyn gyfan amcangyfrifir y bydd cost y swyddfeydd newydd oddeutu £20 mil yn fwy na chyllideb y Cyd-Bwyllgor yn 2015/16 a bydd gofyn darganfod arbedion i'w gyllido.
- Amcangyfrifir gorwariant ar gostau teithio staff o oddeutu £5 mil erbyn diwedd y flwyddyn.
- Rhagwelir gorwariant o oddeutu £7 mil ar gostau adnoddau, hysbysebu cyfrifon terfynol 2013/14 a chostau post.
- Mae yna ddiffyg o oddeutu £7 mil ar greu incwm a hynny'n bennaf oherwydd y sefyllfa staffio a diffyg capasiti i gynnal unrhyw hyfforddiant fel sydd wedi digwydd yn y gorffennol.
- Mae effaith gyfan y newidiadau a'r buddsoddiadau yn ystod y flwyddyn yn golygu y bydd angen defnyddio gwerth £143 mil o falansau'r Cyd-Bwyllgor yn 2014/15 fydd yn gadael gweddill o oddeutu £134 mil erbyn 31 Mawrth, 2015.

Cadarnhawyd y byddai'r swyddogion yn cyfarfod i drafod y sefyllfa o ran cyllideb 2015/16.

Penderfynwyd derbyn yr adroddiad a nodi'r sefyllfa.

DIM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

6. GWAHARDD Y WASG AR CYHOEDD

Ystyriwyd a phenderfynwyd o dan y ddeddfwriaeth berthnasol i gau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem isod am y rhesymau a roddir yn y ddalen Prawf Budd y Cyhoedd a gyflwynwyd.

7. STRATEGAETH CYNGOR GWYNEDD AR GYFER ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL A CHYHNWYSIAD.

Cyflwynwyd adroddiad gan Gyfarwyddwr Corfforaethol Cyngor Gwynedd yn ymgorffori Strategaeth ddrafft y Cyngor ar gyfer trawsnewid y maes Anghenion Dysgu Ychwanegol er mwyn cyflawni'r deilliannau canlynol gogyfer y plant a'r bobl ifanc sydd ag anghenion dysgu ychwanegol –

- Bod plant yn derbyn y math cywir o gefnogaeth ac ymyrraeth yn y blynyddoedd cynnar
- Bod plant yn cael y profiadau addysgol gorau posibl, ac yn sgîl hynny, yn cyflawni eu potensial ac yn cael y cyfleoedd gorau mewn bywyd
- Bod plant yn derbyn gwasanaeth o ansawdd gan dimau aml-ddisgyblaethol ac aml-asiantaethol ar draws Gwynedd, sy'n cyd-weithio, cyd-gynllunio ac yn rhoi cyngor a gwybodaeth eglur i rieni bob plenty.
- Bod plant yn derbyn eu haddysg mewn amhlychedd dysgu ac ansawdd uchel (yn enwedig y plant efo anghenion dwys a chymhleth) a bod y defnydd gorau posibl yn cael ei wneud o ddatblygiad newydd y Ganolfan Rhagoriaeth ADY.

Adroddodd Aelod Portffolio Addysg Cyngor Gwynedd mai ffrwyth adolygiad o'r maes ADY cyfan yw'r strategaeth ddrafft a gyflwynir. Bydd y strategaeth yn destun ymgynghori yn y cyfnod o 19 loanwr tan ddiwedd Chwefror, 2015 cyn iddi gael ei chyflwyno'n derfynol i'r Cyd-Bwyllgor a wedyn Cabinet Cyngor Gwynedd yn ystod Ebrill, 2015. Bu sawl ffactor yn ysgogiad i lunio'r

strategaeth yn cynnwys newidiadau deddfwriaethol; y dymuniad i roi mwy o sylw i blant yn eu blynyddoedd cynnar a sicrhau ynmyrraeth briodol yn gynt ; y rhaglen ar gyfer datblygu'r Ganolfan Rhagoriaeth yng Ngwynedd a'r angen i wneud y mwyaf a'r defnydd gorau o adnoddau prin. Y desiwyd yw tynnu'r holl agweddau o ddarpariaeth ADY ynghyd mewn tîm integredig.

Ategodd Cyfarwyddwr Corfforaethol Cyngor Gwynedd y sylwadau uchod ac fe fanylodd ar y rhesymau tu cefn i'r adolygiad a'r hyn y bwriedir ei gyflawni trwy ei weithredu o ran creu gwasanaeth sy'n effeithiol ac yn effeithlon ac un sy'n ymateb yn briodol ac yn amserol i anghenion plant a phobl ifanc yng Ngwynedd.

Rhoddodd Uwch Gyflenwr Trawsnewid Gwasanaethau ADY a Chynhwysiad Cyngor Gwynedd gyflwyniad gweledol oedd yn ymhelaethu ar y camau unigol y byddir yn eu cymryd i wireddu'r pedwar amcan/deiliant allweddol a nodir uchod.

Dywedodd Prif Seicolegydd Addysgol y Cyd-Bwyllgor ei fod yn siomedig gyda'r cynnig yn y Strategaeth i ddad-gomisiynu'r Cyd-Bwyllgor Anghenion Addysgol Arbennig yn enwedig o ran sicrhau eglurder mewn perthynas â chyfrifoldebau ac atebolrwydd; teimlai bod hynny'n bosib o fewn strwythur y Cyd-Bwyllgor a'i fod eisoes yn gweithredu fel canolfan arbenigol i'r ddwy sir.

Mynegwyd siomedigaeth o du cynrychiolwyr Ynys Môn hefyd na chafwyd y cyfle i siapio'r strategaeth ar sail cyd-gynllunio fel partneriaid. Nodwyd bod Adroddiad Williams yn annog cyd-weithio rhwng awdurdodau ar raddfa ehangach, sef yr hyn mae'r Cyd-Bwyllgor wedi bod yn ei gyflawni'n adeiladol ers ei sefydlu. Awgrymwyd bod yma wanhau'r bartneriaeth trwy fod Cyngor Gwynedd yn gosod allan ei weledigaeth ei hun ar gyfer y ddarpariaeth o fewn y sir honno yn benodol.

Dywedodd Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes Ynys Môn bod y Strategaeth yn cynnwys syniadau cychwynol y mae angen eu hystyried o ran eu heffaith ar Ynys Môn ac er mwyn canfod ffordd ymlaen. Mae'r egwyddorion y mae'r ddwy sir yn eu coleddu ar gyfer y maes yn gyffredin yn yr ystyr bod y ddwy sir yn awyddus i sicrhau'r profiadau a'r deilliannau gorau i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Amlygwyd safbwynt Ynys Môn yn y cyfarfod blaenorol, sef na ddymunai weld diddymu'r Cyd-Bwyllgor ond yn hytrach tynhau ar ei waith trwy gyfrwng Cytundeb Lefel Gwasanaeth grymusach a mwy manwl. Er bod y farn hon yn parhau, byddid yn dymuno edrych ar y cynigion sydd yn y Strategaeth ddrafft gan Gyngor Gwynedd i chwilio am dir sy'n gyffredin er mwyn symud ymlaen. Sefydlwyd y Cyd-Bwyllgor yn 1996 fel peirianwaith ar gyfer cyd-weithio ar lefel eang yn y maes ac er mwyn rhannu arbenigeddau dwyieithog prin ym maes anghenion addysgol arbennig. O ddidoli'r cyswllt mae yna berygl bydd y ddau awdurdod yn cystadlu am yr un staff. O ran Ynys Môn, mae'r ymrwymiad i geisio cyd-weithio yn parhau ond bod hynny yn digwydd i bwrpas. I'r perwyl hynny cytunwyd i gynnal cyfarfod pellach i ganfod pa elfennau o weledigaeth y Strategaeth mae'r ddwy sir yn eu rhannu a sut bydd hynny o fantais i Ynys Môn.

Yn y drafodaeth a ddilynodd codwyd y pwyntiau cyffredinol canlynol –

- Bod yna dderbyn yr egwyddorion sylfaenol tu cefn i'r strategaeth parthed cael y canlyniadau gorau i blant ag anghenion addysgol ychwanegol a gwneud hynny mewn ffordd effeithiol ac effeithlon. Fodd bynnag, mynegwyd amheuaeth ynglyn â chost ei weithredu yn enwedig yng nghyswllt ymrwymadau'r ddogfen e.e. y buddsoddiadau mewn dwysáu'r ddarpariaeth yn y blynyddoedd cynnar ac uwch sgilio staff. Nodwyd nad oedd yna dystiolaeth amlwg o le byddid yn canfod yr arbedion.
- Nad oedd y ddogfen yn glir o ran trefniadau llywodraethu'r gyfundrefn newydd ac a fyddai hynny yn digwydd ar sail y ddwy sir ar wahân.
- Bod yna bryder y gallai'r ddau awdurdod gael eu hunain mewn sefyllfa o fod yn cystadlu am staff arbenigol a bydd yna chwalu'r tîm presennol a'r arbenigeddau sydd ynddo.
- Tra'n croesawu o du Gwynedd, y cysyniad o gael un pwynt canolog , mynegwyd pryder y byddai yna bwysau ychwanegol ar ysgolion a disgygliadau ar y ddarpariaeth feithrin heb fod yna fuddsoddi yn y ddarpariaeth honno fyddai yn ei dro yn ei gwneud yn anodd i ddal plant ag anghenion arbennig yn gynt fel yw'r dymuniad yn y strategaeth.
- Gofynnwyd a fyddai'r drefn newydd yn gwella'r berthynas gyda'r Gwasanaeth Iechyd a sicrhau mewnbyn cynt ganddynt.

Dyweddod Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwynedd nad oedd y strategaeth mewn unrhyw ffordd yn feirniadaeth ar effeithiolrwydd y Cyd-Bwyllgor ond yn hytrach yn ceisio adeiladu ar gryfderau'r endid hwnnw trwy sefydlu tîm canolog aml-asiantaethol ac am-ddisgybledig. Mae'r adolygiad yn un bwriadus a systematig o'r maes cyfan ac yn un sydd wedi'i gynllunio'n ofalus. Cydnabyddir y bydd yna gostau ynghlwm wrth rai o'r cynigion ond mae Cyngor Gwynedd yn dymuno buddsoddi ar sail unwaith ac am byth er mwyn gweithredu elfennau o'r strategaeth e.e. hyfforddi staff ac uwch sgilio'r gweithlu. Mae rhai o'r cynigion hefyd yn golygu newid ac addasu'r ffordd y defnyddir adnoddau fel eu bod yn adlewyrchu blaenoriaethau'r Cyngor yn well megis trwy dargedu'r blynyddoedd cynnar. Amcangyfrifir y bydd gweithredu cynigion y Strategaeth yn arwain at arbedion blynyddol parhaol o £1.1m erbyn 2021/22, a bydd elfen o'r arbedion hynny yn dod o gyfraniad Cyngor Gwynedd i'r Cyd-Bwyllgor. Dywedodd y Swyddog bod cyfle i gyflwyno sylwadau pellach ar y ddogfen yn ystod y cyfnod ymgynghori pe dymunir gwneud hynny.

Penderfynwyd nodi Strategaeth ddrafft Cyngor Gwynedd ar gyfer Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad a nodi hefyd y bydd trafodaethau pellach yn cael eu cynnal rhwng y ddwy sir yn ei chylch.

DIM GWEITHREDU PELLACH YN CODI.

8. CYFARFOD NESAF

Nodwyd y trefnwyd i'r Cyd-Bwyllgor gyfarfod nesaf am 10:30 y bore, ddydd Gwener, 13 Mawrth, 2015 yn Llangedfni.

**Cynghorydd E.Caerwyn Roberts
Cadeirydd**